

بررسی جزئیات الگوی کشت استان

کمیسیون کشاورزی، آب و محیط زیست اتاق بازرگانی تبریز با دستور کار «بررسی و نقد سازنده گزارش سازمان جهاد کشاورزی استان در خصوص الگوی کشت استان به منظور ارائه راهکارهای عملی» با حضور جمعی از مدیران استانی، نمایندگان بخش خصوصی و کشاورزی استان و اساتید دانشگاهی در استانداری آذربایجان شرقی برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی اتاق بازرگانی تبریز، بشیر جعفری؛ رئیس کمیسیون کشاورزی، آب و محیط زیست اتاق بازرگانی تبریز در ابتدای این نشست با اشاره به محدودیت منابع آبی در استان گفت: علی‌رغم کمبود منابع آبی و لزوم مقابله با کاشت محصولات پرآب بر، برخی از محصولات کشاورزی استراتژیک هستند و نمی‌توان از تولید این محصولات خودداری کرد، بنابراین باید با تدوین برنامه‌های راهبردی، مصرف منابع آبی استان را مدیریت کرد. وی تأکید کرد: مدیریت یکپارچه آب استان باید با مشارکت همه نهادهای مربوطه انجام شود، چراکه با برنامه ریزی انفرادی و یک‌جانبه نمی‌توان موفق عمل کرد. رئیس کمیسیون کشاورزی، آب و محیط زیست اتاق تبریز ضمن قدردانی از حمایت‌های مجموعه استانداری آذربایجان شرقی در تحقق این هدف، حضور استانداری در کنار اتاق تبریز و بخش کشاورزی را پشتوانه اجرایی و محکم دانست.

نمی‌توان با اعمال زور کشاورزان را به انجام کاری وادار کرد

جبارعلی ذاکری؛ معاون هماهنگی امور استانداری آذربایجان شرقی ضمن تأکید بر اهمیت مدیریت یکپارچه منابع آبی در استان گفت: در برنامه هفتم توسعه مقرر شده است که هر سال یک درصد مصرف آب کاهش یابد، اما این هدف، با کلی‌گویی محقق نمی‌شود. وی با تأکید بر اینکه نمی‌توان با اعمال زور کشاورزان را به انجام کاری وادار کرد، افزود: در این راستا باید تا حد امکان روی فعالیت‌های ترویجی، تبلیغی و آگاه‌سازی تأکید شود و سپس در صورت لزوم اهرم سلبی به کار گرفته شود.

ذاکری خاطر نشان کرد: در پایان خروجی همه اقدامات صورت گرفته باید قابل لمس و اندازه‌گیری باشد تا ببینیم چه میزان در مصرف آب صرفه جویی شده است.

وی بر لزوم تصمیم‌گیری در حوزه مدیریت آب با بهره‌گیری از خرد جمعی و مشارکت و همکاری نهادهای مربوطه تأکید کرد.

ذاکری در پایان خواستار انتخاب یک شهرستان به عنوان پایلوت برای بررسی دقیق‌تر نتایج حاصل از اجرای الگوی کشت شد.

رحیم زاده؛ مدیر امور زراعت جهاد کشاورزی به ارائه گزارش نظارت میدانی در خصوص اجرای برنامه الگوی کشت ملی محصولات کشاورزی آذربایجان شرقی پرداخت.

وی در خصوص ضرورت اجرای الگوی کشت و اقدامات انجام شده در این زمینه گفت: با توجه به قرار گرفتن ایران در پهنه خشک و نیمه خشک و همچنین با توجه به تشدید بحران آب، لزوم تعیین الگوی کشت ضروری است و به همین منظور چندین جلسه استانی و کشوری در این زمینه برگزار شده است. در عین حال، با انجام بازدیدهای میدانی از مزارع، گزارش‌گیری و انعکاس عملکرد شهرستان‌ها و برگزاری دوره‌های آموزشی و اعزام کاروان‌های ترویجی سعی شده است، میزان تحقق اصلاح الگوی کشت در راستای کاهش مصرف آب و بهبود عملکرد زمین‌های کشاورزی افزایش یابد.

رحیم زاده با بیان این مطلب افزود: بر این اساس در سال زراعی 1401-1402، میزان تحقق الگوی کشت در بخش غلات: 107 درصد در بخش آبی و 106 درصد در بخش دیم؛ گیاهان روغنی: 26 درصد آبی و 62 درصد دیم؛ حبوبات: 87 درصد آبی و دیم؛ سبزی و صیفی‌جات: 56 درصد آبی و گیاهان صنعتی: 2 درصد در بخش آبی و 388 درصد در بخش دیم بوده است.

محمد امین حجازی؛ نایب رئیس کمیسیون کشاورزی، آب و محیط زیست اتاق تبریز در این نشست با تأکید بر وجود بحران آب در استان تأکید کرد: قبل از هر اقدامی باید این مسئله بررسی شود که با اصلاح الگوی کشت و فعالیت‌های ترویجی، تا چه حد در مصرف آب در بخش کشاورزی صرفه جویی خواهد شد و تا چه میزان بهره‌وری در این حوزه افزایش خواهد یافت.

غفارزاده؛ مدیر عامل آب منطقه‌ای استان آذربایجان شرقی با بیان اینکه در حال حاضر حدود سه هزار و 300 متر مکعب آب تجدیدپذیر زیرزمینی و سطحی در استان وجود دارد، گفت: بیش از 90 درصد منابع آبی استان در بخش کشاورزی مصرف می‌شود و با توجه به میزان مصرف آب، هر سال شاهد افت 60 سانتی‌متر سفره‌های زیرزمینی هستیم. وی تصریح کرد: منابع آبی در حال اتمام است و ما مجبور به برنامه‌ریزی برای به نصف رساندن مصرف فعلی خود هستیم، در غیر این صورت نه تنها امنیت غذایی، بلکه امنیت آبی نیز به خطر خواهد افتاد.

فاخری فرد؛ استاد دانشکده مهندسی آب دانشگاه تبریز تأکید کرد: امنیت غذایی زمانی تأمین می‌شود که امنیت آبی حفظ شود.

وی با اذعان بر اینکه زیرساخت‌های لازم در خصوص اصلاح الگوی کشت و نحوه ارزیابی آن در مزارع، مشخص نیست، افزود: تا زمانی که مبنای دقیقی برای اندازه‌گیری نحوه کاهش مصرف آب پس از اصلاح الگوی کشت مشخص نشود، نمی‌توان این طرح را موثر دانست.

فرجی آزاد؛ رئیس اتاق اصناف کشاورزی استان آذربایجان شرقی گفت: بزرگترین ایراد طرح‌های موجود در حوزه کشاورزی این است که نقش کشاورزان، به عنوان عاملان اصلی در تصمیم‌گیری‌ها و سیاست‌گذاری‌ها نادیده گرفته می‌شود.

کاظم زاده؛ مشاور کمیسیون کشاورزی اتاق بازرگانی و پژوهشگر هیدروپلیتیک در این نشست با بیان اینکه مهمترین مشکل و چالش استان افزایش دما است و کاهش بارش هم حاصل و نتیجه افزایش دماست تأکید کرد: راهکارهای تعدیل دمای استان از جمله کاهش مصرف سوخت‌های فسیلی نیز باید در دستور کار قرار گیرد. همچنین ضمن حفظ جنگل‌های استان از قاچاق چوب نیز جلوگیری شود و در عین حال اجرای طرح یک میلیارد نهال به عنوان یک ضرورت اساسی و حیاتی دنبال شود.

وی در پایان بر لزوم کشت فراسرزمینی تأکید کرد و افزود: در کشورهای حوزه قفقاز جنوبی و در حاشیه کشورهای حوزه ارس-گر به خصوص ارمنستان فرصت‌های خوبی برای کشت فراسرزمینی وجود دارد و اجرای این طرح هم برای ایجاد معیشت جایگزین و هم برای ایجاد فضای تنفسی در خصوص نجات دریاچه ارومیه ضروری است.

